

A Győri Ítéltábla
Pf.III.20.386/2012/3.szám

Az ítéltábla dr. Császár Zoltán pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek**, a jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen, közigazgatási jogkörben okozott kártérítés iránti perében a Szombathelyi Törvényszék 2012. szeptember 4. napján kelt 18.P.20.315/2012/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

Í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, míg a perköltség viselése tekintetében az alábbiak szerint részben megváltoztatja:

Megállapítja, hogy az állam terhén marad, le nem rótt elsőfokú illeték összege 21.076,- (Huszonegyezer-hetvenhat) Ft.

A felperes részére, az illetékes adóhatóságnál előterjesztendő kérelmére 5.400 (Ötezer-négyszáz) Ft lerótt illeték visszatérítésének van helye.

A felperes köteles 15 napon belül a Magyar Országos Közjegyzői Kamara részére 5.397, (Ötezer-háromszázkilencvenhét) Ft közjegyzői díjat megfizetni, egyben figyelmezteti a felperest arra, hogy a meg nem fizetett díjat végrehajtási költségként kell behajtani. Erről az ítéltábla az elsőfokú bíróság útján értesíti a Magyar Országos Közjegyzői Kamarát.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperesnek 7.000,-(Hétezer) Ft fellebbezési eljárási költséget, míg a le nem rótt 28.100,-(Huszonnyolcezer - száz) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

A felperes a fellebbezési eljárásban teljes egészében pervesztes lett, az őt képviselő pártfogó ügyvéd díja az államot terheli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság az ítéletében elutasította a felperes keresetét és marasztalta őt az alperes javára perköltségben, továbbá megállapította, hogy a le nem rótt 10.280,-Ft illeték az állam, míg 5397 Ft eljárási díj a közjegyző terhén marad.

Az indokolásban rögzített tényállás szerint a felperes 2010. december 26-án a lakásában egy nőismerőst tettelesen bántalmazta, a konyhából egy kést is kihozott. Ezt látva a lakásban tartózkodó másik nőismerőse telefonon kihívta a rendőrséget.

A helyszínre érkezett rendőrök a felperest igazoltatni kívánták, közölték vele, hogy veszélyes fenyegetés miatt előállítják és megbilincselés céljából az intézkedő rendőrök egyike megfogta a felperes csuklóját. A felperes azonban a kezét kirántotta, a lendülettől az

egyensúlyát elvesztette, a jobb vállával a szőnyegre zuhant. Az intézkedő rendőrök ezután megbilincseltek és előállították a rendőrkapitányságra, majd a helyi kórház sürgősségi sebészeti szakambulanciájára vitték. Itt megállapították, hogy a jobb felkar váll-ízületi végének darabos törését szenvedte el, ezért őt megműtötték és december 27-től december 31-ig kórházban kezelték. A felperes mindvégig arra hivatkozott, hogy a rendőri intézkedés során őt több ízben arcul ütötték, a harmadik ütés következtében elesett, a jobb kezét hátrafeszítették az intézkedő rendőrök és ezért törött el a válla. Emiatt panaszt, illetve feljelentést tett, melynek alapján folyamatban volt parancsnoki kivizsgálás és nyomozati eljárás is arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri intézkedés jogszerű és szakszerű volt. Az ügyészségi nyomozati eljárásban igénybe vett igazságügyi szakértő azt állapította meg, hogy a felperes sérülése „közepes, illetve közepest meghaladó erőbehatástól eredeztethető, melynek megfelel a jobb vállcsúcs tájékkal padozathoz, tereptárgyhoz történő nekiesés, az ún. túlfeszüléssel keletkező mód orvosszakértőileg nem támasztható alá." Erre figyelemmel a felperes panaszát elutasították, a nyomozást megszüntették, miként a bíróságok jogerősen elutasították a felperes pótmagánvádlóként előterjesztett vádindítványát is. A felperes a módosított keresetében azt kérte, hogy a bíróság közigazgatási jogkörben okozott kártérítés címén 351.279 Ft és a perköltség viselésére kötelezze az alperest, mivel a vele szemben fogatosított rendőrségi intézkedés indokolt volt ugyan, de aránytalan, hiszen nem jogszerű az olyan intézkedés, amely neki súlyos testi sértést okozott. Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a jogellenes magatartás, valamint az ok-okozati összefüggés is hiányzik.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 339.§.(1) bekezdésének, a 349. § (1) bekezdésének, a rendőrségről szóló 1994.évi XXXIV.tv (továbbiakban Rtv.) 33.§ (2) bekezdés f) pontjának, a 15.§ (1) és (2) bekezdéseinek és a 17.§ (2) valamint a 19.§ (1) bekezdésének szem előtt tartásával folytatta le az eljárást és hozta meg döntését. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként arra a meggyőződésre jutott, hogy nem állapítható meg a rendőri intézkedés jogszabályt sértő volta. A felperes a vállsérüléséhez vezető cselekménysorban előadta, hogy a kényszerintézkedés indokolt volt ugyan, de aránytalan és szakszerűtlen, mivel a vállsérülését a felkarjának hátrafeszítése okozta. Ezzel szemben a Szombathelyi Nyomozó Ügyészség előtti büntetőeljárásban készült szakvélemény szerint ez a felperesi állítás nem támasztható alá. A szakvélemény szerint a sérülés keletkezése megfelel a jobb vállcsúcs tájékkal padozathoz, tereptárgyhoz történő nekieséssel. Az intézkedő rendőrök a nyomozás során a sérülés keletkezésének okát a szakvéleménnyel egyezően adták elő. Azt ugyan érthetetlennek találta az elsőfokú bíróság, hogy az intézkedésben részt vett négy rendőr közül éppen az a két rendőr nem emlékezett már a történetekre a perbeli tanúkihallgatásuk során, aki a kényszerintézkedést közvetlenül fogatosította, de ez a körülmény - különösen a nyomozás során beszerzett bizonyítékokhoz, szakvéleményhez képest - az elsőbírói álláspont szerint nem volt alkalmas eltérő következtetés levonására. Ezzel összefüggően kiemelte azt is az elsőfokú bíróság, hogy a tanúként kihallgatott, a történések idején jelen volt felperesi nőismerősök akként vallottak, hogy nem látták mi vezetett a felperes sérüléséhez.

Mindezek miatt az elsőbírói indokolás szerint nem állapítható meg, hogy a felperes sérüléséhez az eljáró rendőröknek az arányosság követelményét sértő intézkedése vezetett volna. Jogellenesség hiányában pedig a keresetet el kellett utasítani.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, annak megváltoztatását és a keresetének való helyt adást kérve. Arra hivatkozott, hogy a rendőrként intézkedő tanúk vallomása nem életszerű, hiszen a peres eljárásban semmire nem emlékeztek, ugyanakkor a nyomozás során egybehangzóan vallották, hogy ellenszegült a testi kényszernek. Hangsúlyozta, hogy az igazságügyi orvosszakértő következtetése és **1. tanú** tanú vallomása bizonyíték arra, hogy a sérülése a rendőri intézkedés során következett be azzal, hogy a bilincselés során a jobb karját hátrahúzva a vállát megfeszítették. A jogellenes rendőri intézkedéssel okozott kárért való alperesi felelősséget a Ptk. 339.§-a alapján meg kellett volna állapítani.

Az alperes a fellebbezésre írásbeli észrevételt nem tett.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp.256/A.§ (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és azt alaptalannak ítélte.

Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítási eljárást folytatott le. Ennek körében beszerezte azt az orvosszakértői véleményt, amelyre a felperes a fellebbezésében is hivatkozott. Ennek megállapítása azonban a fellebbezési érveléssel szemben az, hogy az elszenvedett felperesi sérülés esetében az „ügynevezett túlfeszüléssel keletkezési mód orvosszakértőileg nem igazolható” és „nem támasztható alá az orvosi dokumentáció alapján a sérülés keletkezésénél a felperes által elmondott jobb felkar hátrafeszítése, ez orvosszakértőileg nem igazolható”.

Nem helytálló a fellebbezésnek az arra történő hivatkozása sem, hogy a tanúként kihallgatott **1. tanú** vallomása bizonyíték arra, hogy a rendőri intézkedés során következett be a sérülése. A tanú-miként ezt az első fokú ítélet tartalmazza is - azt vallotta, hogy nem látta, mi vezetett a felperes sérüléséhez.

A Pp.206.§ (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. Az elsőfokú bíróság az egyes bizonyítási eszközökben rejlő bizonyítékok mérlegelése során az összes körülményt figyelembe véve alakította ki meggyőződését és jutott arra következtetésre, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania azt, hogy a sérüléséhez az eljáró rendőröknek az arányosság követelményét sértő intézkedése vezetett volna. Mivel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás összhangban van a periratokkal, okszerű és helyes következtetéseken nyugszik, az abban foglaltakat az ítélet tábla mindenben osztotta.

A felperes fellebbezésében felhozottak nem alkalmasak az első fokú bíróságtól eltérő döntés meghozatalára, ezért az ítélet tábla a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján az ítéletet a per fő tárgya tekintetében helyben hagyta, míg a perköltségre nézve a Pp.253.§ (3) bekezdésében írtakra is figyelemmel, részben megváltoztatta.

Az ítéletnek az elsőfokú eljárásban felmerült kereseti illeték összegére vonatkozó része annyiban szorult változtatásra és pontosításra, hogy a felperes módosított kereseti kérelme alapján a 351.279 Ft után 21.076,-Ft az illeték összege, amelyből a felperes lerótt 5400,-Ft-ot. A felperesnek azonban az alább kifejtendő indokból visszatérítendő az általa lerótt illeték, ezért az állam terhén a teljes 21.076,- Ft marad (1990.évi XCIII.tv (Itv.) 39.§ (1) bekezdés, 42.§ (1) bekezdés a) pontja).

A felperes számára az elsőfokú bíróság költségmentességet engedélyezett, ezért az ítélet tábla megállapította, hogy az általa lerótt 5.400 Ft kérelmére történő visszatérítésének van helye az Itv. 80.§ (1) bekezdés j) pontja alapján.

A 2009.évi L.törvény (továbbiakban Fmhtv.) 48.§-a alapján a közjegyző a felperest személyes költségfeljegyzési jogban részesítette. A 48.§ (2) bekezdése értelmében ez a kedvezmény csak az eljárási díj előlegezése alól mentesít, de nem annak viselése alól - miként erre az elsőfokú ítélet az Fmhtv.48.§.(2) bekezdésének megjelölésével hivatkozott. Ezért téves az az elsőbírői rendelkezés, miszerint az 5397,- Ft eljárási díj a közjegyző terhén marad.

A fizetési meghagyásos eljárásban fizetendő eljárási díj nem az állam bevétele, hanem perköltség természetű, jogszabályban meghatározott mértékű szolgáltatási díj (1208/B/2010 AB. Határozat), amely a félnek a fizetési meghagyásos eljárás kezdeményezésével és lefolytatásával felmerült költsége. Ennek viselésére egyébként a Pp. rendelkezéseit kell alkalmazni, azaz a pervesztes fél - jelen esetben a felperes -köteles azt megfizetni.

Ezért a Pp.317.§ (3) bekezdése illetve az Fmhtv. 50. § (1) bekezdése szerint a fizetési meghagyásos eljárás ellentmondás folytán történő perré alakulása esetén a bíróság kötelezi a felet a költségkedvezmény - személyes költségfeljegyzési jog - folytán meg nem fizetett díjnak a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (továbbiakban MOKK) részére való megfizetésére, mely határozatot a MOKK-nak is kézbesíteni rendeli. Egyben az ítélet tábla a fizetési meghagyásos eljárás során érvényesülő költségkedvezmény előfeltételeiről, engedélyezéséről, megvonásáról és a költségek előlegezéséről, azok megfizetéséről és behajtásáról szóló 24/2010.(V.7.) IRM. rendelet 9.§-ának (2) bekezdése értelmében a fizetésre vonatkozó felhívást azzal a figyelmeztetéssel látta el, hogy a költségkedvezmény folytán meg nem fizetett díjat végrehajtási költségként kell behajtani.

Az Itv. 46.§ (1) bekezdése alapján állapította meg az ítélet tábla a fellebbezési eljárási illetéknek a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 14. §-a folytán az állam terhén maradó összegét.

A fellebbezési eljárásban pervesztes felperes a Pp.239.§-a szerint irányadó 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a 32/2003. (VIII.23.) IM. rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése szerint meghatározott (bruttó 7000,- Ft, a tárgyaláson kívüli elbírálás miatt mérsékelt) jogtanácsosi munkadíjat.

Győr, 2012. december 10. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: